

A tagállamok engedélyezhetik a könyvtáraknak, hogy azok a gyűjteményeik részét képező bizonyos könyveket elektronikus olvasóhelyeken történő rendelkezésre bocsátás céljából a jogosultak beleegyezése nélkül digitalizáljanak

A tagállamok bizonyos korlátok és feltételek – mint például a jogosultak részére történő méltányos díjazás megfizetése – mellett engedélyezhetik a felhasználók részére a könyvtárak által digitalizált könyvek papírra való nyomtatását vagy USB-kulcsra való mentését

A szerzői jogi irányelv¹ értelmében a szerzőknek kizárólagos joguk van műveik többszörözésének és nyilvánossághoz közvetítésének engedélyezésére, illetve megtiltására. Az irányelv ugyanakkor lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy e jog alól bizonyos kivételeket vagy annak tekintetében bizonyos korlátozásokat állapítsanak meg. E lehetőség fennáll többek között a nyilvánosság számára hozzáférhető könyvtárak tekintetében is, amelyek az e célra kijelölt terminálokon keresztül, kutatás vagy egyéni tanulmányok lehetővé tétele céljából bocsátanak rendelkezésre gyűjteményeikbe tartozó műveket a felhasználók részére. A jelen ügyben a Bundesgerichtshof (Németország szövetségi bírósága) arra kérte a Bíróságot, hogy pontosítsa e jog terjedelmét, amellyel Németország élt.

A Bundesgerichtshofnak az előtte a darmstadti műszaki egyetem (Technische Universität Darmstadt) és egy német könyvkiadó cég, az Eugen Ulmer KG között folyamatban lévő jogvitát kell elbírálnia. Az egyetem könyvtára digitalizált egy olyan könyvet², amelynek a kiadója az Eugen Ulmer volt, majd ezt követően azt az elektronikus olvasóhelyein keresztül rendelkezésre bocsátotta. A könyvtár elutasította a kiadóház azon ajánlatát, amely felkínálta részére az általa kiadott könyvek elektronikus könyv („e-könyv”) formájában történő megvásárlásának és használatának lehetőségét (amelyeknek a szóban forgó tankönyv is részét képezi). Az Eugen Ulmer azt szeretné elérni, hogy tiltsák meg az egyetemnek a kérdéses könyv digitalizálását, illetve könyvtárának használói számára annak lehetővé tételét, hogy a könyvtár elektronikus olvasóhelyein e művet kinyomtassák és/vagy USB-kulcsra tárolják, és/vagy annak többszörözött példányait a könyvtárból magukkal vigyék.

Mai ítéletében a Bíróság először is megállapítja, hogy annak ellenére, hogy a jogosult méltányos feltételekkel felkínálja valamely könyvtár részére a művére vonatkozó felhasználási szerződés megkötését, a könyvtár az e célra kijelölt terminálokat illetően élhet a jogszabályban előírt kivétellel, amelynek hiányában nem tudná ellátni alapvető feladatát és elősegíteni a kutatások és egyéni tanulmányok előmozdításához fűződő közérdek megvalósulását.

A Bíróság ezt követően kimondja, hogy nem ellentétes az irányelvvel, ha a tagállamok jogot biztosítanak a könyvtáraknak a gyűjteményeikbe tartozó művek digitalizálására, amennyiben erre a műveknek a felhasználók részére kutatás vagy egyéni tanulmányok folytatása céljából az e célra

¹ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.)

² Winfried Schulze „Einführung in die neuere Geschichte” (Bevezetés az újabb kori történelembe) című tankönyvéről van szó.

kijelölt terminálokra történő hozzáférhetővé tétele céljából van szükség. Ugyanis a könyvtáraknak a gyűjteményeikbe tartozó művek e nyilvánossághoz közvetítésének joga lényegének java részétől, sőt, akár annak tényleges érvényesülésétől is megfosztottá válna, ha nem rendelkezhetnének az érintett művek digitalizálására vonatkozó, kiegészítő jellegű joggal.³

Ezzel szemben a Bíróság megállapítja, hogy e közvetítési jog, amellyel a nyilvánosság számára hozzáférhető könyvtárak rendelkezhetnek, nem teheti lehetővé a felhasználók számára a műveknek az e célra kijelölt terminálokra keresztül papírra történő kinyomtatását vagy USB kulcsra való tárolását. Ugyanis, valamely mű papírra való nyomtatása vagy USB kulcsra való tárolása, lévén, hogy az a magánszemélyek részére rendelkezésre bocsátott digitális példányról egy újabb másolat készítésére szolgál, többszörözési cselekménynek minősül. Az ilyen többszörözési cselekmények nem ahhoz szükségesek, hogy lehetővé tegyék e műveknek a felhasználók részére az e célra kijelölt terminálokra keresztül történő hozzáférhetővé tételét, annál is inkább, mivel azokat magánszemélyek és nem a maga a könyvtár végzi.

A Bíróság mindenesetre hozzáteszi, hogy a tagállamok az irányelv által meghatározott korlátok és feltételek mellett kivételeket vagy korlátozásokat állapíthatnak meg a jogosultak kizárólagos többszörözési joga alól, és így lehetővé tehetik valamely könyvtár felhasználói számára, hogy a műveket az e célra kijelölt terminálokra keresztül papírra nyomtassák vagy USB-kulcsra mentseik. Ehhez azonban többek között az szükséges, hogy a jogosultak részére megfizessék a méltányos díjazást.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ A Bíróság hozzáteszi, hogy e kiegészítő jellegű, digitalizálásra vonatkozó jog nem sérelmes a mű vagy más védelem alatt álló teljesítmény rendes felhasználására, és nem károsítja indokolatlanul a jogosult jogos érdekeit, hiszen a szóban forgó német szabályozás úgy rendelkezik, hogy az e célra kijelölt terminálokra rendelkezésre bocsátott művek példányszáma nem haladhatja meg azt a példányszámot, amelyet a könyvtár e könyvekből analóg formában megvásárolt.